

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพการให้บริการและความพึงพอใจของ
ผู้ใช้บริการ กรณีศึกษา : สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่อุตรดิตถ์

**A Study of the Relationship Between Service Quality and Satisfaction:
A Case Study of Uttaradit Excise Area Office**

นวพรรษ อินอ่อน

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพการให้บริการและความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ 2) เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคล (ประเภทของผู้ใช้บริการ และเรื่องที่มาติดต่อขอรับบริการ) กับคุณภาพการให้บริการ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นผู้ใช้บริการของสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่อุตรดิตถ์ ปีงบประมาณ 2563 จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยมีตัวแปรต้น คือ คุณภาพการให้บริการ แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านกายภาพ ด้านความเชื่อถือได้ ด้านการให้ความเชื่อมั่น ด้านการตอบสนอง และด้านการเอาใจใส่ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation) และค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ผลการวิจัย พบว่า คุณภาพการให้บริการทุกด้านมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ ที่ระดับนัยสำคัญ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าคุณภาพด้านกายภาพมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจมากที่สุด และประเภทของผู้ใช้บริการที่แตกต่างกัน จะมีคุณภาพการให้บริการที่ไม่แตกต่างกัน ได้แก่ ด้านกายภาพ ด้านความเชื่อถือได้ ด้านความเชื่อมั่น และด้านการเอาใจใส่ และประเภทของผู้ใช้บริการที่แตกต่างกันจะมีคุณภาพการให้บริการด้านการตอบสนองที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพบว่า ประเภทของผู้ใช้บริการประเภทอื่น ๆ จะมีคุณภาพการให้บริการด้านการตอบสนองสูงที่สุด ($M=4.89$, $SD=.192$) และเรื่องที่มาติดต่อขอรับบริการที่แตกต่างกัน จะมีคุณภาพการให้บริการไม่แตกต่างกันในด้านการเอาใจใส่ และเรื่องที่มาติดต่อขอรับบริการที่แตกต่างกันจะมีคุณภาพการให้บริการที่แตกต่างกันในด้านกายภาพ ด้านความเชื่อถือได้ ด้านให้ความเชื่อมั่น และด้านการเอาใจใส่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : คุณภาพการให้บริการ, ความพึงพอใจ, ประเภทของผู้ใช้บริการ, เรื่องที่มาติดต่อขอรับบริการ

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การให้บริการประชาชนเป็นนโยบายที่ทุกรัฐบาลให้ความสำคัญ และพัฒนาคุณภาพการให้บริการประชาชนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ เนื่องจากในสังคมประชาธิปไตยนั้นการตอบสนองความต้องการของประชาชน เป็นพันธกิจสำคัญที่รัฐพึงกระทำ ยิ่งในช่วงปัจจุบันเป็นยุคที่กระแส การเรียกร้องให้ปรับเปลี่ยนสภาพสังคมให้เข้าสู่ความเป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์ที่เกิดขึ้นในทุกภูมิภาคของโลกล้วนมีเป้าหมายเดียวกัน คือ การยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง (Citizen Centered) ภาครัฐต้องตอบสนองความต้องการและความคาดหวังของประชาชนที่มีความหลากหลาย ซับซ้อน และเปลี่ยนแปลงไปตามกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก จึงจำเป็นต้องปรับปรุงคุณภาพการให้บริการให้ตอบสนองความต้องการดังกล่าว ซึ่งต้องได้รับความร่วมมือจากส่วนราชการต่าง ๆ ในการปรับปรุงคุณภาพการให้บริการให้มีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ประชาชนเกิดความพึงพอใจสูงสุด

สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่อุตรดิตถ์ เป็นหน่วยงานหนึ่งที่ตระหนักถึงความสำคัญของคุณภาพการให้บริการ มีการปรับปรุงและพัฒนาระบบการให้บริการให้มีคุณภาพและมีมาตรฐานในด้านต่าง ๆ อย่างเสมอและต่อเนื่อง มีการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการปฏิบัติงาน ลดขั้นตอนและระยะ เพื่อให้เกิดความสะดวกรวดเร็ว เพิ่มช่องทางในการให้บริการ นำมาซึ่งคุณภาพการให้บริการที่ดี ตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการได้อย่างทันท่วงทีและทั่วถึง ประชาชนเกิดความพึงพอใจสูงสุด ผู้วิจัยจึงอยากทราบว่าคุณภาพการให้บริการในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น ด้านกายภาพ (Tangibility), ด้านความเชื่อถือได้ (Reliability), ด้านการให้ความเชื่อมั่น (Assurance), ด้านการตอบสนอง (Responsiveness) และด้านการเอาใจใส่ (Empathy) มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการหรือไม่ อย่างไร

ดังนั้นจึงได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพการให้บริการและความพึงพอใจของผู้ใช้บริการของสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่อุตรดิตถ์ เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ไปใช้เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพของการให้บริการให้ดียิ่งขึ้น สร้างความเชื่อมั่น ตอบสนองความต้องการของประชาชน ทำให้ผู้รับบริการเกิดความพึงพอใจสูงสุด ทั้งนี้ยังช่วยให้ผู้บริหารสามารถรับรู้ได้อย่างรวดเร็วถึงความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ อันจะนำไปสู่การปรับปรุงคุณภาพของการให้บริการได้อย่างต่อเนื่อง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพการให้บริการและความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ
2. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคล (ประเภทของผู้ใช้บริการและเรื่องที่มาติดต่อขอรับบริการ) กับคุณภาพการให้บริการ

คำถามงานวิจัย

คำถามงานวิจัยที่ 1 คุณภาพการให้บริการมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการหรือไม่ อย่างไร

H1_a : คุณภาพด้านกายภาพมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ

H1_b : คุณภาพด้านความเชื่อถือได้มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ

H1_c : คุณภาพด้านการให้ความเชื่อมั่นมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ

H1_d : คุณภาพด้านการตอบสนองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ

H1_e : คุณภาพด้านการเอาใจใส่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ

คำถามงานวิจัยที่ 2 ประเภทของผู้ใช้บริการ มีคุณภาพการให้บริการที่แตกต่างกัน หรือไม่ อย่างไร

H2_a : ประเภทของผู้ใช้บริการที่แตกต่างกันจะมีคุณภาพด้านกายภาพที่แตกต่างกัน

H2_b : ประเภทของผู้ใช้บริการที่แตกต่างกันจะมีคุณต่อภาพด้านความเชื่อถือได้ที่แตกต่างกัน

H2_c : ประเภทของผู้ใช้บริการที่แตกต่างกันจะมีต่อคุณภาพด้านการให้ความเชื่อมั่นที่แตกต่างกัน

H2_d : ประเภทของผู้ใช้บริการที่แตกต่างกันจะมีคุณภาพด้านการตอบสนองที่แตกต่างกัน

H2_e : ประเภทของผู้ใช้บริการที่แตกต่างกันจะมีคุณภาพด้านการเอาใจใส่ที่แตกต่างกัน

คำถามงานวิจัยที่ 3 เรื่องที่มาติดต่อขอรับบริการ มีคุณภาพการให้บริการที่แตกต่างกัน หรือไม่ อย่างไร

H3_a : เรื่องที่มาติดต่อขอใช้บริการที่แตกต่างกันจะมีคุณภาพด้านกายภาพที่แตกต่างกัน

H3_b : เรื่องที่มาติดต่อขอใช้บริการที่แตกต่างกันจะมีคุณภาพด้านความเชื่อถือได้ที่แตกต่างกัน

H3_c : เรื่องที่มาติดต่อขอใช้บริการที่แตกต่างกันจะมีคุณภาพด้านการให้ความเชื่อมั่นที่แตกต่างกัน

H3_d : เรื่องที่มาติดต่อขอใช้บริการที่แตกต่างกันจะมีคุณภาพด้านการตอบสนองที่แตกต่างกัน

H3_e : เรื่องที่มาติดต่อขอใช้บริการที่แตกต่างกันจะมีคุณภาพด้านการเอาใจใส่ที่แตกต่างกัน

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับคุณภาพการให้บริการ

คุณภาพบริการ หมายถึง ความรู้ ความเชี่ยวชาญของการให้บริการ ความถูกต้อง แม่นยำของการให้บริการ ได้รับความน่าเชื่อถือและไว้วางใจจากผู้ให้บริการ ให้บริการตรงต่อเวลา ให้บริการที่รวดเร็ว ตามความคาดหวัง ระบบการให้บริการครบถ้วนสมบูรณ์และทันสมัย ในการบริการ (วรชยา ศิริวัฒน์, 2547, หน้า 149)

ปัจจัยคุณภาพการให้บริการ SERVQUAL ประกอบด้วยปัจจัย 5 ด้าน ดังต่อไปนี้

- 1) ด้านกายภาพ (Tangibles) ลักษณะที่ปรากฏให้เห็นหรือสิ่งที่จับต้องได้ เช่น วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ อาคารสถานที่ บุคคล
- 2) ด้านความเชื่อถือได้ (Reliability) ความสามารถที่จะแสดงผลงานและให้บริการที่สัญญาไว้อย่างมีคุณภาพและถูกต้องแม่นยำ
- 3) ด้านการตอบสนอง (Responsiveness) ความเต็มใจที่จะช่วยเหลือและให้บริการ ผู้ใช้หรือลูกค้าอย่างทันท่วงที และรวดเร็ว
- 4) ด้านการให้ความเชื่อมั่น (Assurance) ความรู้และมนุษยสัมพันธ์ของผู้ให้บริการที่แสดงออกทำให้ผู้ใช้บริการมีความเชื่อมั่นในบริการที่ได้รับ (เป็นการรวมปัจจัยด้านความสามารถ ความมีมารยาท ความน่าศรัทธา และความปลอดภัย เข้าด้วยกัน)
- 5) ด้านการเอาใจใส่ (Empathy) การดูแลเอาใจใส่และความสนใจที่ผู้ให้บริการมีต่อผู้ใช้บริการ เป็นการรวมปัจจัยด้าน การเข้าถึงบริการ การสื่อสาร และความเข้าใจเข้าด้วยกัน (Zeithaml and Bitner, 2003, หน้า 57)

แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกหรือทัศนคติในทางบวกที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยในแต่ละบุคคลจะมีความพึงพอใจที่แตกต่างกันออกไป โดยหากสิ่งใดสามารถตอบสนองต่อความต้องการหรือความคาดหวังของบุคคลนั้นได้ บุคคลนั้นก็จะมี ความพึงพอใจที่มาก แต่ในทางตรงกันข้าม หากสิ่งใดไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของบุคคลนั้นได้ ก็จะทำให้บุคคลนั้นเกิดความไม่พึงพอใจในสิ่งนั้นด้วยเช่นกัน (วิรุพ พรรณเทวี, 2542) ซึ่งสอดคล้องกับ อุกฤษพรณ สุจิต (2545) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า เป็นความรู้สึกรักชอบยินดี เต็มใจ หรือมีเจตคติที่ดีของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ความพอใจจะเกิดเมื่อได้รับตอบสนองความต้องการ ทั้งด้านวัตถุและด้านจิตใจ ความพึงพอใจเป็นเรื่องเกี่ยวกับอารมณ์ ความรู้สึก และทัศนคติของบุคคล อันเนื่องมาจากสิ่งเร้าและสิ่งจูงใจ โดยอาจเป็นไปได้ในเชิงประเมินค่าว่าความรู้สึกหรือทัศนคติต่อสิ่งเหล่านั้น เป็นไปในทางลบหรือบวก

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า งานวิจัยส่วนใหญ่ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพการให้บริการและความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ ได้ให้ความสำคัญกับปัจจัยต่างๆ ดังนี้

ศักดิ์ดา ศิริภัทรโสภณ (2011) พบว่า คุณภาพบริการของสถานบริการด้านการแพทย์ ได้แก่ คุณภาพด้านความเป็นรูปธรรมของสถานบริการ คุณภาพด้านความน่าเชื่อถือ คุณภาพด้านการตอบสนอง คุณภาพด้านความมั่นใจ คุณภาพด้านการเอาใจใส่ ตลอดจนคุณภาพโดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พนิดา เพชรรัตน์ (2556) พบว่า คุณภาพการให้บริการทั้ง 5 ด้าน ประกอบไปด้วย คุณภาพการให้บริการด้านความเป็นรูปธรรมของการบริการ ด้านความน่าเชื่อถือไว้วางใจในการบริการ ด้านการตอบสนองต่อผู้รับบริการ ด้านการให้ความมั่นใจแก่ผู้รับบริการ และด้านความเห็นอกเห็นใจมีผลกระทบต่อความพึงพอใจของผู้เสียภาษีอากร

จากแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จะเห็นได้ว่าระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการจะมากหรือน้อย ขึ้นอยู่กับคุณภาพการให้บริการที่ได้รับการตอบสนอง เป็นไปตามความคาดหวัง ซึ่งแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพการให้บริการและความพึงพอใจจะไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือหากมีคุณภาพการให้บริการที่ต่ำความพึงพอใจต่อการให้บริการก็น้อยเช่นกัน ทำให้ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนเน้นให้ความสำคัญกับคุณภาพการให้บริการของหน่วยงานเป็นอย่างมาก ได้มีการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการให้บริการอย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับให้เป็นไปตามมาตรฐานของการให้บริการที่เป็นสากล สร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับองค์กร สร้างความพึงพอใจให้กับผู้รับบริการสูงสุด

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ประชาชนผู้ที่มาติดต่อขอใช้บริการของสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่อุดรดิตถ์ มีการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Cochran ซึ่งเป็นกรณีไม่ทราบจำนวนประชากรและไม่ทราบสัดส่วนที่แน่นอน กำหนดให้ระดับความคลาดเคลื่อนเท่ากับ 0.05 ซึ่งจากการคำนวณตามสูตรจะได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 385 ตัวอย่าง เพื่อเพิ่มความเชื่อมั่น ผู้ศึกษาจึงทำการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 ตัวอย่าง ระยะเวลาในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่เดือนธันวาคม 2562 ถึงเดือนมกราคม 2563 เป็นระยะเวลาทั้งสิ้น 2 เดือน

เครื่องมือในการวัดตัวแปร ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามแบบปลายปิด แบ่งเนื้อหาออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ประเภทของผู้ใช้บริการ ระดับการศึกษา และเรื่องที่มาติดต่อขอรับบริการ จำนวน 5 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจและคุณภาพการให้บริการ โดยได้ทำการอ้างอิงข้อคำถามจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและปรับปรุงให้เหมาะสมกับงานวิจัย โดยนำมาจากงานวิจัยของ Dabholkar, Thorpe, and Rentz. (1996) เป็นแบบสอบถามให้แสดงความคิดเห็น 5 ระดับ จำนวน 18 ข้อ ลักษณะการตอบแบบสอบถาม เป็นแบบมาตรวัดส่วนประเมินค่า (Rating Scale) โดยสามารถแปลความได้ดังนี้ 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง และ 5 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง

การทดสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยการนำแบบสอบถามมาทดสอบล่วงหน้า (Pretest) โดยการเก็บข้อมูลจากผู้ที่มาใช้บริการ จำนวน 5 ราย โดยให้ตอบแบบสอบถาม พร้อมนั่งสังเกตการณ์ผู้ตอบแบบสอบถาม และซักถามเพื่อขอความคิดเห็นเกี่ยวกับแบบสอบถามว่ามีความเข้าใจในข้อคำถามหรือไม่ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแบบสอบถามให้สมบูรณ์ หลังจากนั้นนำไปทดลองทำแบบสอบถาม (Pilot Study) โดยเลือกกลุ่มเป้าหมายจำนวน 40 คน โดยปฏิบัติทุกขั้นตอนให้เหมือนกับการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจริง จากนั้นนำปัญหาที่พบจากการทำแบบสอบถามมาแก้ไข ปรับปรุงแบบสอบถามให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ก่อนนำไปเก็บข้อมูลจริง และคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's alpha coefficient) มีค่าความเชื่อมั่นอยู่ระหว่าง 0.807 - 0.967

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยได้ทำการแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 ชุด และเก็บจนครบตามจำนวน พร้อมตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วนทุกชุด เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยเลือกใช้สถิติในการวิเคราะห์เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะของข้อมูลและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพการให้บริการและความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ โดยใช้การวิเคราะห์ค่าสถิติ Correlation ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์
2. เปรียบเทียบความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคล (ประเภทของผู้ใช้บริการและเรื่องที่มาติดต่อขอรับบริการ) กับคุณภาพการให้บริการ โดยใช้ค่าสถิติแบบ One-Way ANOVA เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ใช้บริการ จำนวน 400 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 217 คน (ร้อยละ 54.20) รองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน 183 คน (ร้อยละ 45.80) มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี จำนวน 159 คน (ร้อยละ 39.80) รองลงมาคืออายุ 31 – 40 ปี จำนวน 102 คน (ร้อยละ 25.50) เป็นเจ้าของร้าน จำนวน 205 คน (ร้อยละ 51.20) รองลงมา คือผู้ประกอบการโรงอุตสาหกรรม จำนวน 123 คน (ร้อยละ 30.80) ระดับการศึกษาประถมศึกษา หรือต่ำกว่า จำนวน 163 คน (ร้อยละ 40.80) รองลงมา คือมัธยมศึกษา/ปวช. จำนวน 108 คน (ร้อยละ 27.00) และมาติดต่อขอรับบริการเรื่องขอ/ต่อใบอนุญาตขายสุรา ยาสูบ และไฟ จำนวน 263 คน (ร้อยละ 65.80) รองลงมาคือเรื่องยื่นชำระ/คืน/ยกเว้น/ลดหย่อนภาษี จำนวน 98 คน (ร้อยละ 24.50)

คำถามงานวิจัยที่ 1 คุณภาพการให้บริการมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการหรือไม่ อย่างไร

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพการให้บริการและความพึงพอใจ

ตัวแปร	M	SD	Q1	Q2	Q3	Q4	Q5	S
Q1	4.31	0.511	1					
Q2	4.30	0.528	0.523*	1				
Q3	4.37	0.527	0.528*	0.611*	1			
Q4	4.29	0.606	0.410*	0.615*	0.525*	1		
Q5	4.46	0.607	0.420*	0.516*	0.531*	0.525*	1	
S	4.43	0.716	0.581*	0.453*	0.434*	0.363*	0.372*	1

* P < .05

หมายเหตุ Q1 = แทนคุณภาพด้านกายภาพ ,Q2 = แทนคุณภาพด้านความเชื่อถือได้,Q3 = แทนคุณภาพด้านให้ความเชื่อมั่น ,Q4 = แทนคุณภาพด้านการตอบสนอง ,Q5 = แทนคุณภาพด้านการเอาใจใส่ ,S = แทนความพึงพอใจ

จากตารางที่ 1 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า คุณภาพการให้บริการทุกด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ ที่ระดับนัยสำคัญ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า คุณภาพด้านกายภาพมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจมากที่สุด รองลงมาคือ คุณภาพด้านความเชื่อถือได้ คุณภาพด้านให้ความเชื่อมั่น คุณภาพด้านการเอาใจใส่ และคุณภาพด้านการตอบสนอง ตามลำดับ โดยมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน ดังนั้น จึงสนับสนุนสมมติฐาน H1_a – H1_e

คำถามงานวิจัยที่ 2 ประเภทของผู้ใช้บริการ มีคุณภาพการให้บริการที่แตกต่างกัน หรือไม่
อย่างไร

ตารางที่ 2 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคุณภาพการให้บริการกับประเภทของ
ผู้ให้บริการ

คุณภาพการให้บริการ		SS	df	MS	F	P
1. ด้านกายภาพ	ระหว่างกลุ่ม	2.177	5	.435	1.680	.138
	ภายในกลุ่ม	102.108	394	.259		
	รวม	104.284	399			
2. ด้านความเชื่อถือได้	ระหว่างกลุ่ม	1.359	5	.272	.975	.433
	ภายในกลุ่ม	109.840	394	.279		
	รวม	111.199	399			
3. ด้านความเชื่อมั่น	ระหว่างกลุ่ม	1.917	5	.383	1.385	.229
	ภายในกลุ่ม	109.079	394	.277		
	รวม	110.996	399			
4. ด้านการตอบสนอง	ระหว่างกลุ่ม	7.701	5	1.540	4.369	0.001*
	ภายในกลุ่ม	138.881	394	.352		
	รวม	146.582	399			
5. ด้านการเอาใจใส่	ระหว่างกลุ่ม	3.185	5	.637	1.747	.123
	ภายในกลุ่ม	143.675	394	.365		
	รวม	146.860	399			

* P < .05

จากตารางที่ 2 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประเภทของผู้ใช้บริการที่แตกต่างกัน
จะมีคุณภาพการให้บริการที่ไม่แตกต่างกัน ได้แก่ ด้านกายภาพ ด้านความเชื่อถือได้ ด้านความ
เชื่อมั่น และด้านการเอาใจใส่ ซึ่งไม่สนับสนุนสมมติฐาน H_{2a} – H_{2c} และ H_{2e} และประเภทของ
ผู้ให้บริการที่แตกต่างกันจะมีคุณภาพการให้บริการด้านการตอบสนองที่แตกต่างกัน อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้นจึงสนับสนุนสมมติฐาน H_{2d}

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพการให้บริการกับประเภทของผู้ใช้บริการ

ด้านการตอบสนอง	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	95% Confidence Interval for Mean		Minimum	Maximum
					Lower Bound	Upper Bound		
ผู้ประกอบการโรงอุตสาหกรรม	123	4.44	.418	.038	4.36	4.51	3	5
เจ้าของร้าน	205	4.16	.693	.048	4.07	4.26	3	5
ลูกจ้าง	44	4.37	.534	.081	4.21	4.53	3	5
เจ้าหน้าที่บัญชี	6	4.56	.272	.111	4.27	4.84	4	5
ผู้รับมอบอำนาจ	19	4.33	.619	.142	4.04	4.63	3	5
อื่น ๆ	3	4.89	.192	.111	4.41	5.37	5	5
รวม	400	4.29	.606	.030	4.23	4.35	3	5

จากตารางที่ 3 พบว่า ประเภทของผู้ใช้บริการประเภทอื่น ๆ จะมีคุณภาพการให้บริการด้านการตอบสนองสูงที่สุด (M=4.89, SD=.192) และประเภทของผู้ใช้บริการประเภทเจ้าของร้านจะมีคุณภาพการให้บริการด้านการตอบสนองต่ำที่สุด (M=4.16, SD=.693)

คำถามงานวิจัยที่ 3 เรื่องที่มาติดต่อขอรับบริการ มีคุณภาพการให้บริการที่แตกต่างกัน หรือไม่อย่างไร

ตารางที่ 4 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคุณภาพการให้บริการกับเรื่องที่มาติดต่อขอรับบริการ

คุณภาพการให้บริการ		SS	df	MS	F	P
1. ด้านกายภาพ	ระหว่างกลุ่ม	2.763	5	.691	2.687	.031*
	ภายในกลุ่ม	101.522	395	.257		
	รวม	104.284	399			
2. ด้านความเชื่อถือได้	ระหว่างกลุ่ม	4.298	4	1.075	3.971	.004*
	ภายในกลุ่ม	106.901	395	.271		
	รวม	111.199	399			
3. ด้านความเชื่อมั่น	ระหว่างกลุ่ม	2.716	5	.679	2.477	.004*
	ภายในกลุ่ม	108.280	395	.274		
	รวม	110.996	399			
4. ด้านการตอบสนอง	ระหว่างกลุ่ม	6.846	5	1.712	4.838	0.001*
	ภายในกลุ่ม	139.736	395	.354		
	รวม	146.582	399			

ตารางที่ 4 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคุณภาพการให้บริการกับเรื่องที่มาติดต่อขอรับบริการ (ต่อ)

คุณภาพการให้บริการ		SS	df	MS	F	P
5. ด้านการเอาใจใส่	ระหว่างกลุ่ม	1.249	5	.312	.847	.496
	ภายในกลุ่ม	145.611	395	.369		
	รวม	146.860	399			

* P < .05

จากตารางที่ 4 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า เรื่องที่มาติดต่อขอรับบริการที่แตกต่างกัน จะมีคุณภาพการให้บริการไม่แตกต่างกันในด้านการเอาใจใส่ ซึ่งไม่สนับสนุนสมมติฐาน H_{3e} และ เรื่องที่มาติดต่อขอรับบริการที่แตกต่างกันจะมีคุณภาพการให้บริการที่แตกต่างกันในด้านกายภาพ ด้านความเชื่อถือได้ ด้านให้ความเชื่อมั่น และด้านการตอบสนอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้นจึงสนับสนุนสมมติฐาน H_{3a} - H_{3d}

ตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพการให้บริการกับเรื่องที่มาติดต่อขอรับบริการ

	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	95% Confidence Interval for Mean		Minimum	Maximum
					Lower Bound	Upper Bound		
ด้านกายภาพ								
จดทะเบียนตาม พ.ร.บ.ภาษีสรรพสามิต พ.ศ.2560	13	4.49	.350	.097	4.28	4.70	4	5
ยื่นชำระ/คืน/ยกเว้น/ลดหย่อนภาษี	98	4.40	.411	.041	4.32	4.48	3	5
ขอ/ต่อใบอนุญาตขายสุรา ยาสูบ ไฟ	263	4.27	.552	.034	4.20	4.34	3	5
ขอข้อมูล/ขอคำปรึกษา	16	4.52	.403	.101	4.31	4.74	4	5
ชำระเงินค่าปรับ	10	4.10	.387	.122	3.82	4.38	4	5
อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	400	4.31	.511	.026	4.26	4.36	3	5
ด้านความเชื่อถือได้								
จดทะเบียนตาม พ.ร.บ.ภาษีสรรพสามิต พ.ศ.2560	13	4.58	.479	.133	4.29	4.87	3	5
ยื่นชำระ/คืน/ยกเว้น/ลดหย่อนภาษี	98	4.34	.415	.042	4.26	4.43	2	5
ขอ/ต่อใบอนุญาตขายสุรา ยาสูบ ไฟ	263	4.25	.566	.035	4.18	4.32	2	5
ขอข้อมูล/ขอคำปรึกษา	16	4.68	.291	.073	4.52	4.83	4	5
ชำระเงินค่าปรับ	10	4.22	.485	.153	3.87	4.57	3	5
อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	400	4.30	.528	.026	4.25	4.35	2	5

ตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพการให้บริการกับเรื่องที่มาติดต่อขอรับบริการ (ต่อ)

	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	95% Confidence Interval for Mean		Minimum	Maximum
					Lower Bound	Upper Bound		
ด้านให้ความเชื่อมั่น								
จดทะเบียนตาม พ.ร.บ.ภาษีสรรพสามิต พ.ศ.2560	13	4.48	.374	.104	4.25	4.71	4	5
ยื่นชำระ/คืน/ยกเว้น/ลดหย่อนภาษี	98	4.47	.376	.038	4.39	4.54	3	5
ขอ/ต่อใบอนุญาตขายสุรา ยาสูบ ไฟ	263	4.32	.582	.036	4.25	4.39	3	5
ขอข้อมูล/ขอคำปรึกษา	16	4.61	.341	.085	4.43	4.79	4	5
ชำระเงินค่าปรับ	10	4.30	.524	.166	3.92	4.68	4	5
อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	400	4.37	.527	.026	4.32	4.42	3	5
ด้านการตอบสนอง								
จดทะเบียนตาม พ.ร.บ.ภาษีสรรพสามิต พ.ศ.2560	13	4.59	.434	.120	4.33	4.85	4	5
ยื่นชำระ/คืน/ยกเว้น/ลดหย่อนภาษี	98	4.43	.439	.044	4.34	4.52	3	5
ขอ/ต่อใบอนุญาตขายสุรา ยาสูบ ไฟ	263	4.20	.658	.041	4.12	4.28	3	5
ขอข้อมูล/ขอคำปรึกษา	16	4.52	.501	.125	4.25	4.79	3	5
ชำระเงินค่าปรับ	10	4.57	.417	.132	4.27	4.87	4	5
อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	400	4.29	.606	.030	4.23	4.35	3	5

จากตารางที่ 5 พบว่า เรื่องที่มาติดต่อขอรับบริการ เรื่องขอข้อมูล/ขอคำปรึกษา จะมีคุณภาพการให้บริการด้านกายภาพ (M = 4.52, SD = .403) ด้านความเชื่อถือได้ (M = 4.68, SD = .485) และด้านให้ความเชื่อมั่น (M = 4.61, SD = .341) สูงที่สุด ส่วนเรื่องจดทะเบียนตาม พ.ร.บ.ภาษีสรรพสามิต พ.ศ.2560 จะมีคุณภาพการให้บริการด้านการตอบสนอง (M = 4.59, SD = .434) สูงที่สุด และเรื่องชำระค่าปรับจะมีคุณภาพการให้บริการด้านกายภาพ (M = 4.10, SD = .387) ด้านความเชื่อถือได้ (M = 4.22, SD = .485) และด้านให้ความเชื่อมั่น (M = 4.30, SD = .524) ต่ำที่สุด ส่วนเรื่องขอ/ต่อใบอนุญาตขายสุรา ยาสูบ ไฟ จะมีคุณภาพการให้บริการด้านการตอบสนอง (M = 4.20, SD = .658) ต่ำที่สุด

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพการให้บริการและความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ นำผลสรุปการอภิปรายผลได้ ดังนี้

ผลการทดสอบสมมติฐานตามคำถามการวิจัยที่ 1 พบว่า **คุณภาพการให้บริการทุกด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกกับระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ** เนื่องมาจากสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่อุตรดิตถ์ได้รับการรับรองมาตรฐานการให้บริการ (GECC) จากสำนักนายกรัฐมนตรี จึงมีการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการให้บริการให้เป็นไปตามมาตรฐานอยู่เสมอ มีการสำรวจความพึงพอใจอยู่เป็นประจำ เมื่อการให้บริการมีคุณภาพสูงสัมพันธ์ให้ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการสูงเป็นในทิศทางเดียวกัน

ผลการทดสอบสมมติฐานตามคำถามการวิจัยที่ 2 พบว่า **ประเภทของผู้ใช้บริการที่แตกต่างกัน จะมีคุณภาพการให้บริการที่ไม่แตกต่างกัน ได้แก่ ด้านกายภาพ ด้านความเชื่อถือได้ ด้านความเชื่อมั่น และด้านการเอาใจใส่ และประเภทของผู้ใช้บริการที่แตกต่างกันจะมีคุณภาพการให้บริการด้านการตอบสนองที่แตกต่างกัน** เนื่องจาก ผู้รับบริการส่วนใหญ่เป็นเจ้าของร้าน มาใช้บริการด้วยความเร่งรีบ จึงมีความคาดหวังที่จะได้รับการตอบสนองจากการบริการที่รวดเร็ว มีการประกาศขั้นตอนและระยะเวลาในการให้บริการที่ชัดเจน และให้เจ้าหน้าที่มีความพร้อมในการตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ ดังนั้นหน่วยงานจึงต้องให้ความใส่ใจและตระหนักถึงความคาดหวังนี้ มีการให้บริการเป็นไปตามมาตรฐานการให้บริการที่ได้ประกาศกำหนดไว้ สร้างจิตสำนึกให้กับเจ้าหน้าที่ในเรื่องการบริการนำมาปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการให้บริการในด้านการตอบสนองให้ดียิ่งขึ้น เพื่อให้ผู้รับบริการเกิดความพึงพอใจสูงสุด

ผลการทดสอบสมมติฐานตามคำถามการวิจัยที่ 3 พบว่า **เรื่องที่มาติดต่อขอรับบริการที่แตกต่างกัน จะมีคุณภาพการให้บริการไม่แตกต่างกันในด้านการเอาใจใส่ และเรื่องที่มาติดต่อขอรับบริการที่แตกต่างกันจะมีคุณภาพการให้บริการที่แตกต่างกันในด้านกายภาพ ด้านความเชื่อถือได้ ด้านให้ความเชื่อมั่น และด้านการตอบสนอง โดยเรื่องที่มาติดต่อขอรับบริการเรื่องขอข้อมูล/ขอคำปรึกษา จะมีคุณภาพการให้บริการด้านกายภาพ ด้านความเชื่อถือได้ และด้านให้ความเชื่อมั่น สูงที่สุด ส่วนเรื่องจดทะเบียนตาม พ.ร.บ.ภาษีสรรพสามิต พ.ศ.2560 จะมีคุณภาพการให้บริการด้านการตอบสนอง สูงที่สุด และเรื่องชำระค่าปรับจะมีคุณภาพการให้บริการด้านกายภาพ ด้านความเชื่อถือได้ และด้านให้ความเชื่อมั่น ต่ำที่สุด ส่วนเรื่องขอ/ต่อใบอนุญาตขายสุรา ยาสูบ ไฟ จะมีคุณภาพการให้บริการด้านการตอบสนอง ต่ำที่สุด** เนื่องมาจากผู้ที่มาชำระค่าปรับส่วนมากเป็นผู้ที่กระทำผิดเกี่ยวกับกฎหมายสรรพสามิต มาติดต่อเพื่อขอชำระค่าปรับ อาจก่อให้เกิดความไม่พึงพอใจและมีทัศนคติที่เป็นทางลบต่อหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ ส่วนผู้ที่มาติดต่อขอ/ต่อใบอนุญาตขายสุรา ยาสูบ และไฟ ส่วนใหญ่เป็น

เจ้าของร้าน มาติดต่อขอรับบริการด้วยความเร่งรีบ เนื่องจากต้องกลับไปดูแลร้าน จึงมีความคาดหวังที่จะได้รับการตอบสนองจากการให้บริการที่รวดเร็ว จากเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการที่มีความพร้อม

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพการให้บริการและความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ ผู้วิจัยขอเสนอข้อเสนอแนะไว้เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการให้บริการได้อย่างต่อเนื่อง ดังนี้

1. จากผลการศึกษา พบว่า คุณภาพการให้บริการทุกด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ โดยมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า คุณภาพด้านการตอบสนองมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการน้อยที่สุด ดังนั้น หน่วยงานควรให้ความสำคัญและพิจารณาถึงความสำคัญ ปัญหา และหาแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาของคุณภาพด้านนี้ให้มากยิ่งขึ้น โดยการเพิ่มช่องทางในการให้บริการให้มากขึ้น เพิ่มความรวดเร็วในการให้บริการ สร้างจิตสำนึกและค่านิยมให้กับเจ้าหน้าที่ให้มีความกระตือรือร้นและพร้อมที่จะให้บริการอยู่เสมอ ลดขั้นตอนและระยะเวลาในการให้บริการให้รวดเร็วยิ่งขึ้น

2. ประเภทของผู้ใช้บริการที่แตกต่างกันจะมีคุณภาพการให้บริการด้านการตอบสนองที่แตกต่างกัน ส่วนใหญ่ผู้รับบริการเป็นเจ้าของร้าน และต้องการได้รับการให้บริการที่มีความรวดเร็ว ดังนั้น หน่วยงานต้องมีการปรับปรุงและพัฒนาการให้บริการ โดยการเพิ่มช่องทางในการให้บริการให้มากขึ้น เพิ่มความรวดเร็วในการให้บริการ สร้างจิตสำนึกและค่านิยมให้กับเจ้าหน้าที่ให้มีความกระตือรือร้นและพร้อมที่จะให้บริการอยู่เสมอ ลดขั้นตอนและระยะเวลาในการให้บริการให้รวดเร็วยิ่งขึ้น เพื่อให้ผู้รับบริการเกิดความพึงพอใจสูงสุด

3. ผู้ที่มาติดต่อขอใช้บริการเรื่องชำระค่าปรับจะมีคุณภาพการให้บริการในแต่ละด้านส่วนใหญ่อยู่ระดับต่ำที่สุด เนื่องมาจากผู้ที่มาชำระค่าปรับส่วนมากเป็นผู้ที่กระทำผิดเกี่ยวกับกฎหมายสรรพสามิต มาติดต่อเพื่อขอชำระค่าปรับ อาจก่อให้เกิดความไม่พึงพอใจและมีทัศนคติที่เป็นทางลบต่อหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ดังนั้น จึงต้องทำความเข้าใจ อธิบายถึงหลักกฎหมาย หลักการ และเหตุผล ให้กับผู้รับบริการ ประชาสัมพันธ์ สร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับองค์กร เพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ สร้างความเชื่อมั่น ด้วยการให้บริการที่เป็นมิตร เพิ่มทัศนคติที่ดีให้กับผู้รับบริการ เพื่อให้เกิดความพึงพอใจสูงสุด

อย่างไรก็ตามหน่วยงานควรมีการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการให้บริการให้มีมาตรฐานในทุก ๆ ด้านอย่างต่อเนื่อง เพื่อตอบสนองความต้องการ ส่งผลให้ผู้รับบริการเกิดความพึงพอใจสูงสุด

เอกสารอ้างอิง

- พนิดา เพชรรัตน์. (2556). คุณภาพการให้บริการที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของผู้เสียภาษีอากร สำนักงานสรรพากรพื้นที่นครราชสีมา 2. การศึกษาค้นคว้าอิสระตามหลักสูตร บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลภาคีสาน.
- วรรษยา ศิริวัฒน์. (2547:149). ลักษณะผู้ตามที่มีประสิทธิผลกับแนวทางการพัฒนาผู้ตามในยุค ปฏิรูประบบราชการ. วารสารพัฒนาชุมชน.
- วิรุฬ พรรณเทวี. (2542). ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของหน่วยงาน กระทรวงมหาดไทย ในอำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน วิทยานิพนธ์ปริญญา ศึกษาศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาการ บริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- ศักดิ์ดา ศิริภัทรโสภณ. (2011). ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพการบริการที่ได้รับกับความพึงพอใจและความจงรักภักดีของคนไข้ : กรณีศึกษาโรงพยาบาลเอกชนในเขต กรุงเทพมหานคร. วิทยาลัยบัณฑิตศึกษากิจการ, มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- อุทัยพรรณ สุดใจ. (2545). ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการให้บริการของ องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมวิทยาประยุกต์, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- Dabholkar, P.A., Thorpe, D.I. & Rentz, J.O. (1996). A Measure of Service Quality for Retail Stores : Scale Development and Vidation. University of Tennessee, Knoxville.
- Zeithaml, V. A. & Bitner, M. J. (2003). Services Marketing: Integrating customer focus across the firm. 3rd edition. New York: McGraw-Hill Irwin.